

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 9 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirane pisma se ne sprejemajo in rokopi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisan z družbo z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
Za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zalivale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštohranični račun št. 841.652.

Halicz v naših rokah. - Zvezne čete se bližajo Bugu. - Umikanje Rusov na vsej črti

Položaj na italijanskem bojišču neizpremenjen. - Uspešne akcije našega mornariškega letala.

Francozi nadaljujejo z brezuspešnimi napadi pri Arrasu in na višinah Moze. - Uspešni letalski boji za Nemce.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se objavlja: 28. junija 1915 opoldne.

Zvezne armade v vzhodni Galiciji zasledujejo. Dosegle so včeraj med neprestanimi boji z zadnjimi oddelki severovzhodno Lvova ozemlje Kłodzko - Zadorce in potem s sprednjimi črtami Swirz, ki so ga v spodnjem toku že prekoračile. Halicz je v naši posesti. Južni breg Dnjestra je od Halicza navzgor prost sovražnika.

Po petdnevni težki boji so si zvezne čete armade generala Linsingena priborile prehod preko Dnje ra.

Na ostali fronti ob Dn. stru vlada mir.

Cete armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda so zavzele včeraj Plazow, jugozapadno Narola in so udrele danes ponoči v sovražne postojanke na višinah severovzhodno tega kraja. Rusi se umikajo preko Narola.

Sicer položaj na severovzhodu ni izpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

DUNAJ, 28. (Kor.) Na galiskem bojišču se je na vsej vzhodni fronti zasledovanje zaveznikov krepko nadaljevalo. Važno predmostje Halicz ob Dnjestru je v naših rokah.

Cete armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda so zavzele neki kraj, par kilometrov jugozapadno Narola.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se objavlja: 28. junija.

Položaj na italijanskem bojišču je neizpremenjen. Sovražnik je skoro popolnoma nedelaven. Le topovski boji se nadaljujejo na vseh frontah.

Neko naše mornariško letalo je dne 27. junija pri Villi Vicentini obstreljevalo sovražni privezni balon in ga prisililo, da se je spustil na tla, dne 28. junija vrglo sredi sovražnega artiljerijskega parka v S. Canzano težko bombo z uničujočim učinkom in težko poškodovalo z bombo neki parnik v Sdobbi, tako da se je zadnji del potopil.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Italijanski ministrski svet.

LUGANO, 27. (Kor.) Včeraj se je vršila v Rimu dvakrat seja ministrskega sveta. Iz tozadevnih poročil časopisov je razvidno, da so se posvetovanja nanašala predvsem na nadaljnje razširjenje mobilizacije in na diplomatično, s položajem v Libiji utemeljeno efektivno udeležbo Italije pri akciji proti Dardanellam.

LUGANO, 27. (Kor.) Poluradno se poroča, da se ministrski svet vsled še nedo-

glednih dogodkov ni pečal z eventualno italijansko ekspedicijo proti Dardanellam in da se odhod italijanskih bojnih ladij proti Dardanellam še ne pripravlja.

RIM, 28. (Kor.) Vest, da je ministrski svet razpravljal o možnosti italijanske ekspedicije proti Dardanellam, je popolnoma neutemeljena; istotako vest o odposlanju italijanskih vojnih ladij pred Dardanellam.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan, 28. junija:

Vzhodno bojišče.

Ruski napadi severno in severovzhodno Przasnycza, ki so bili naperjeni predvsem proti naši novi, dne 25. junija osvojeni postojanki jugovzhodno Oglande, so se razbili ob velikih izgubah za nasprotnika.

Jugovzhodno bojišče.

Naše čete so zasedle Halicz. Tudi tu je bil Dnjester danes zjutraj prekoračen. S tem se je armadi generala Linsingena posrečilo, izsiliti prehod čez to reko po petdnevni težki boji.

Dalje severno zasledujejo naše čete premaganega sovražnika proti ozemlju Gnile Lipe.

Od 23. junija naprej je ujela Linsingnova armada 6470 Rusov.

Severovzhodno Lvova se bližamo ozemlju Buga. Dalje zapadno, do ozemlja Ciechanowa, se nadaljuje prodiranje zveznih čet. Ujele so več tisoč Rusov in uplenile topov in strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ameriški avtomobili za Rusijo.

CATANIA, 28. (Kor.) „Giornale di Sicilia“ poroča, da je odposlala Amerika Rusiji tisoč avtomobilov, ki so določeni za prevažanje živil in municije iz Arhangelska na rusko fronto.

Z zapadnega bojišča.

BERLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan, 28. junija.

Zapadno bojišče.

Severno Arasa so bili sovražni ponočni napadi na obeh straneh ceste Souchez - Aix Noulette in v Labyrintu, severno Ecurie, odbiti.

Na zapadnem delu Argonov so si poskušali Francozi včeraj zvečer priboriti nazaj izgubljene postojanke. Kljub ogromnemu številu artiljerije so se ponesrečili vsi napadi.

Enak rezultat je imel na višinah Moze dva kilometra širok infanterijski napad na obeh straneh Tranchee. Po nenavadno velikih izgubah je sovražnik pobegnil nazaj v svoje postojanke.

V Vogezih so naše čete nenadoma napadle posadko nekega vrha tik severno Metzerala. Ujeli smo 50 mož in uplenili eno strojno puško.

PODLISTEK

GREŠNICE.

Roman. — Francoski epikal Xavier de Montépia

— Najbrž je ne poznate?
— Ne!
— In tudi niste nikdar ničesar čula o njej?
— Tudi ne in zato si tudi ne morem misliti, kako naj bi vam mogla koristiti v tem vašem ljubavnem razmerju.
— Dekle, ki jo mislim, ni moja metresa.
— Res ne?
— Prav gotovo ne; vključ temu pa igram zaljubljenca, kakor kak pastirček.
— Vaša lepota je torej neizprosna?
— Ne, toda jaz sem čednost.
— Zelo me presenečate, ljubi gospod grof.
— Rad verjamem, da se čudite, kajti čudim se tudi jaz sam sebi. Toda pojasnim vam svoj položaj s kratkimi besedami.
— Da čujem.

René je nato pripovedoval Ani Dudleyevi povest, ki mu jo je Pivoine povedala pred eno uro.

— Uboga deklica! — je rekla Ana, ko je končal.

— Ali ste torej ugenila, za kaj vas mislim prositi? — je vprašal René.

— Prosimi me, če hočete, da naj bi se sprijateljila s Pivoino, kaj ne?

— Tako je.

— To vam storim prav rada.

— Obljubljate mi torej

— Da vzamem Pivoino pod svoje okrilje. Iz srca rada.

— Kdaj mi dovolite, da vam jo predstavim.

— Kdaj hočete.

— Zgodi se torej lahko takoj.

— Kako? Takoj? Pivoine je torej tu?

— Da.

— Potem me predstavite moji bodoči prijateljici, ljubi grof. Čim prej jo spoznam, tem ljubše mi bo.

— Povem vam naprej, da je njena obleka več kot skromna.

— Kaj mi je to mar? Če je lepa v volneni ali katanasti obleki, bo v baržunu in svilni čarobna.

Posebno dobre uspehe smo imeli na jugovzhodnem delu naše bojne fronte proti sovražnim letalcem. V zračnem boju ste bili dve sovražni letali severno Schlucht-passa in pri Gerardmjeru sestreljeni, dve nadaljni pa z artiljerijskim ognjem pri Lartiznu in pri Rheinfeldnu prisiljeni, da se pristali na švicarskem ozemlju.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bakljada v čast švedski kraljici.

BERLIN, 28. (Kor.) Na stotine dijakov in dijakinj je priredilo sinoči na čast tu navzočih švedske kraljice bakljado, da se poklonijo kraljici povodom srečne rešitve iz nevarnosti letalskega napada na gradu Karlsruhe. Kraljica se je zahvalila vidno ginjena. Občinstvo je priredilo kraljici srčne ovacije.

Mirovna resolucija švedskega ženstva.

STOCKHOLM, 27. (Kor.) Danes so se vršila po vsej deželi od švedskega ženstva prirejena mirovna zborovanja, na katerih je bila sprejeta sledeča resolucija:

»Me švedske žene, zastopnice vseh družabnih slojev, se pridružujemo vsem onim ženam iz vojaških in nevarnih držav, ki so na haškem kongresu od dne 28. aprila do 1. maja skupno protestirale proti nesposobnosti in grozotam vojne, proti brezobzirnim njenim človeškim žrtvam in uničevanju kulturnega dela, ki je postala po prizadevanju mnogih generacij skupna last človeštva. Me smo edine ž. njimi in sočustvujemo z vsemi, ki se bojujejo in trpijo za domovino in morajo na ta ali oni način prenašati težka bremena vojne.

Soglašamo ž. njimi v zahtevi, da naj se napravi konec prelivanju krvi z mirom, ki bo zgrajen na pravičnosti in ne na osvoboditvi in ki postavi temelj pravnemu razmerju med državami, ki bo omogočil mirno rešitev vseh mednarodnih spornih vprašanj.

Z njimi izražamo svoje prepričanje, da vsebuje naraščajoči vpliv žensk na družabno življenje novo nado glede trajnega mira.

V zvezi s pozivom haškega kongresa na vlade nevarnih držav, da naj ponudijo skupno posredovanje, se obračamo s tem v hvaležnem priznanju nevarne politike, ki je zagotovila dosedaj naši deželi stališče izven spora, z nujno prošnjo, da naj se preštudira, na kak način bi z mogla biti naša dežela dejanski udeležena pri delu za doseg pravičnega in trajnega mira.

Turško bojišče.

Boj za Dardanele.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča:

Na dardanelski fronti, pri Ari Burnu, se je vršil sedaj artiljerijski sedaj infanterijski ogenj.

Pri Seddih Bahru je obstreljevala sovražna težka artiljerija brezuspešno naše zakope na desnem krilu. Na levem krilu se je ponočni napad sovražnika na nekaterih točkah razbil v našem ognju.

— Sodite torej sama o tem. Dovolite mi, da vam ponudim roko, da vas popeljem v salon.

Grof je predstavil mladi dami drugo drugo.

Miss Ano je presenetila Pivoino izredna lepota; toda bila je sama prelepa, da bi jo zavidala tudi le en sam trenutek.

Vedla se je napram Pivoini z ono izredno vpludnostjo in prijazno dobrohotnostjo, ki jo je znala kazati napram ljudem, ki so jej ugajali.

Kajti kakor je v nekaterih okoliščinah znala biti miss Ana ponosna in ošabna, prav tako lahko jej je bilo tudi, pridobivati si srca, če je hotela.

Pivoine je bila vsa navdušena zanj in se je že takoj po prvih njenih besedah čutila v njeni družbi popolnoma domačo in neprisiljeno.

Ana nasprotno pa si je mislila na tihem, da bo Pivoine v prav kratkem času ena najelegantnejših in najsilnejših mladih dam v Parizu.

Po prijetnem pogovoru, ki je trajal kakih deset minut, je objela miss Dudleyeva svojo novo prijateljico, se priporočila grofu Renelu in odšla v gledališče „Variétés“, kjer bi imela dobiti angažma, kakor ve-

Naše anatolske baterije so obstreljevale uspešno infanterijsko in artiljerijsko postojanko sovražnika pri Seddih Bahru.

Sultanovo zdravstveno stanje.

CARIGRAD, 27. (Kor.) Sultanovo zdravstveno stanje se neprestano izboljšuje.

Obletnica umora prestolonasledniške dvojice.

DUNAJ, 28. (Kor.) V schönbrunski dvorani kapeli se je brala danes tiha maša za dušnice za pokojnika nadvojvoda Franca Ferdinanda in vojvodinjo Zofijo Hohenbersko. Maši je globoko ganjen prisostvoval cesar.

DUNAJ, 28. (Kor.) Danes se je v vseh garnizijskih krajih monarhije vršila tiha žalna služba božja za pok. nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo soprogo.

Celokupna oborožena sila bo na njiu krstah položila vence.

DUNAJ, 28. (Kor.) Na najvišji ukaz so se vršile danes po vseh cerkvah in kape lah dvornoerarnih gradov svete maše za dušnice za pokojnima nadvojvodo Francom Ferdinandom in vojvodinjo Zofijo Hohenbersko.

Člani cesarske hiše so prisostvovali v različnih cerkvah žalnim daritvam.

Cesarski nemški veleposlanik se je podal danes zjutraj v Artstetten, da položi po naročilu nemškega cesarja dva krasna venca na krsto visokih pokojnikov.

DUNAJ, 28. (Kor.) Obletnica umora nadvojvode Franca Ferdinanda in soproge vojvodinje Zofije Hohenberske se je po vsej monarhiji obhajala z žalnimi službami božjimi.

Žalni službi božji v Artstettnu so prisostvovali med drugimi: nadvojvodinje Marija Terezija in Marija Annunziata, knežinja Elizabeta Liechtensteinska, deca nadvojvode Franca Ferdinanda, nemški poslanik grof Tschirsky v zastopstvu nemškega cesarja.

Med venci, položenih ob krsah, se nahajajo tudi venci cesarja Franca Jožefa in cesarja Viljema.

V Hallu pri Inomostu, kjer je nadvojvoda Franc Ferdinand tako rad bival, sta prisostvovala žalni službi božji nadvojvoda Karl Franc Jožef in nadvojvodinja Zita, ki jima je bil tako v Hallu kakor v Inomostu prirejen navdušen sprejem. Zlasti vožnja skozi Inomost je bila pravi triumf. Avtomobil nadvojvodske dvojice je bil dobesedno obsut s cveticami.

Gorica.

(Dopis.)

II.

»Corriere Friulano«, glasilo italijanske liberalne stranke na Goriškem, ki je dolgo vrsto let gospodovala nad vso deželo z deželnege zbora in odbora in iz mestnega zastopa Gorice, je priobčil v novembru l. 1913. članek »Indipendenza economica e nazionale«, v katerem pravi: »Gorica je narodnostno odrezana od Furlanije, izolirana je sredi slovenskega polja, ki je obdaja okoli in okoli, ter nima pričakovati od Furlanije malo ali nič. Furlani se selijo v Tržič in Trst; tam so pravi izvozni trgi, tam se prodajajo vsi izdelki in živina. Ko-

mo. Ko je prišla tjakaj, je odločno vstopila skozi vhod, ki je določen za igralce.

Vratar je videl, da je lepa, mlada dama, in zato je ni ustavil.

Tako je prišla na dolgi hodnik, ki veže igralne prostore z odrom. Takoj ko je prišla na hodnik, je srečala nekoga, ki ga je vprašala, kje bi mogla dobiti ravnateljca.

— Odprta vrata, ki jih vidite nad onimi šestimi stopnjicami, vodijo v njegovo pisarno, — je bil odgovor.

Ana je šla po hodniku. Ko je prišla do stopnjic, je zagledal ravnatelj in jej je prišel naproti.

— Ali želite govoriti z menoj, gospica?

— Da, gospod.

— Ravno je nekdo pri meni blagovolite vstopiti semkajle.

S temi besedami jej je pokazal na desno vrata k gledališkemu tajniku.

Ana je vstopila.

— S čim vam morem ustreči, — je vprašal ravnatelj.

— Najbrž ste že čul o meni, — je odgovorila miss Dudleyeva in povedala svoje ime.

— V resnici vem, da želite nastopiti na kakem pariškem odru in da hočete dati

liko mleka dajejo zadržne mlekarne iz Furlanije Trstu! Se v večji meri bo vse to, ko se zgradi obrežna cesta med Trstom in Tržičem, kar bo v škodo narodni obrambi Gorice in njeni gospodarski neodvisnosti od slovenske strani. Gorica stoji ob strani, čaka in se pušča uničevati. Napačno bi bilo protestirati proti sprejemanju slovenskega obojca, napačno in nevarno bojkotirati mleko, živino, zelenjavo iz slovenske okolice: Gorica je na življenje in smrt navezana na slovensko okolico, ki jo obdaja. Zaman bi bilo protestirati, zaman ne hoteti storiti, ker ta »ne hoteti« pomena smrt vsled zadržanja. Vendar je še zarez upanja: Furlanska železnica bo mogla na neki način storiti to, česar niso mogli storiti naši politiki, naši trgovci, naše ljudstvo. Ali ne sama železnica. Vzporedno ž njo se mora izvršiti preporod Furlanije s izpremembo kolonjskih pogodb, s povzdigo poljedelstva na moderne in racionalne temelje in z organiziranjem združništva v svrhu lažjega izvoza domačih pridelkov . . . Furlanska železnica bo navajala izvoz v Gorico, ki bo mogla črpati največjo korist iz teh razmer, se bo mogla otresti sužnosti, v katero je obojena vsled usode, ki jo je obdala z nasprotniki, kakor hitro se začno furlanski kmetje pečati z gojitvijo zelenjave. — Neodvisnost od okolice, konsolidiranje duševne enotnosti, ki zajame vse Furlane, trgovske zveze v večjem obsegu, itd., to vse pridobi Gorica, ako furlanska železnica ne bo samo navadna komunikacijska proga, marveč, ako izvrši gospodarski, moralni in narodni preporod!

Ta članek najbolj podprčuje odvisnost Gorice od slovenske okolice. Varal se je italijanski žurnalista Oliva, ko je trdil, da ima Gorica trdno zvezo s Furlanijo in ta zapadna zveza da je prava sreča za njo. Resnica je, kar pravi »Corriere«, in kar smo opetovano mi pribili: Gorica je narodnostno odrezana od Furlanije, Gorica je na življenje in smrt navezana na slovensko okolico, ki jo obdaja. Tako je. — Furlanija gravitira proti Trstu, Gorica za njo stoji ob strani. Zato bi furlanska železnica ne dajala tistega željenega dotoka, marveč bi bila klaverna, vedno pasivna železnica; ako bi se furlanski kmet gospodarsko dvignil, bi bil Trst, ki bi imel vedno večjo korist od tega. Furlan gleda na Gorico vedno kot na tuje mesto; »la capitale del Friuli« je Gradišče ob Soči, sedaj pa raste Tržič in poteguje nase furlanski živeli.

Pri pogajanjih med Avstrijo in Italijo je bila Gorica sporna točka. Kakor vemo, je naša vlada stala na stališču, da Gorice ne odstopi. In tako je prav, ker Gorica ne spada k furlanskemu ozemlju, marveč je glavno mesto slovenskega dela dežele! Dotok v mesto se vrši in se je vršil vedno v glavnem s slovenske strani, o čemur bomo še govorili. In v Gorici je okoli 12000 Slovencev, okoli 12000 Italijanov in 2000 Nemcev.

Koruzna moka In sedanji vojni čas. (Dopis.)

Ze poldrugi mesec čutimo vsi meščani velike ovire pri dobavi koruzne moke. Dan na dan je opažati velike sitosti in prednost mojemu. Ni mi treba praviti vam, da ste nam zelo dobrodošla. Talent inate, kakor čujem, toda četudi bi ga ne imela, bi ga bogato nadomestovala vaša mladost in lepota.

— Potemtakem me nameravate angažirati?

— Dvakrat za enkrat.

Toda ne prihajam h gledališču, kakor mnogo drugih dam, da bi mi rabil odprta za lestvico k uspehom v spalnici, temveč se hočem resno posvetiti umetnosti, ki jo ljubim.

— Uvidela boste sama, — je odvrnil ravnatelj, — če ima človek biser, da ga v svojem lastnem interesu da vdelati primerno njegovi vrednosti in ga potem daje ogledovati, kolikor je mogoče povostoma.

— Igrala bom torej pogostoma?

— Vsak večer, če hočete.

— In lepe uloge?

— Najboljše, kolikor jih bo na repertoarju. V kratkem dam uprizoriti znamenito delo, v katerem morete dobiti sijajno ulogo.

— Kako se imenuje delo?

— »Hčere nebes«.

— Torej nekaka čarobna drama.

skrb, katere imajo naše gospodinjke, da morejo preskrbeti bore kilogram koruzne moke svoji lačni rodbini. Dalje je opaziti, da morajo nekatere gospodinjke izgubljati ves popoldan v nadi, da dobe kilogram moke, a se morajo vračati praznih rok domov, češ, ker ni več moke. Posebno bridko čutijo to naše uboge okolice, ki morajo poleg skrbi za bedno rodbino še opravljati poljedelska dela svojih mož, ki so večinoma na bojni fronti.

Način razdeljevanja moke, kakor se vrši sedaj, je, odkrito povedano, škandalozen. Faktorji, ki bi imeli skrbeti za javni blagor, s centralizacijo prodaje onemogočijo hitro razdeljevanje moke. To opazujemo vsako sredo in soboto. Le vprašajte uboge žene, katere morajo stati in čakati po tri ali štiri ure in se morajo šteti še srečne, ako dobe malenkost enega kilograma moke, mnogo je pa tudi takih, ki se morajo vrniti praznih rok domov k sestradanim otrokom, dočim si znajo nekatere navihanke nabaviti po deset ali več kilogramov moke.

Temu abnormalnemu stanju je treba storiti konec. Ob taki organizaciji, kakršna je danes, je vsaka kontrola nemogoča, kajti v vsej tej akciji vlada sedaj v pravem pomenu besede anarhija.

Javna hvala bodi odboru Javne pomoči, ki je imel žalibog kratko življenje, ali je v zvezi temu v kratkem času, ki mu je bil določen, pokazal svojo dobro voljo, da odpravi krivice, ki se gode še danes, z uvedbo izkaznic, potom katerih bi vsaka rodbina dobivala pristojno jej množino moke in bi bilo izključeno vsako izkoriščanje.

Uvedbe izkaznic ni bilo odboru Javne pomoči mogoče izvesti docela ter je oddal že skoraj dovršeno delo aprovizacijski komisiji, od katere pričakujemo skorajšnje dovršitve tega dela. Bojimo se pa, da vkljub uvedbi izkaznic ne bo imelo delo srečnega uspeha, kajti piscu teh vrstic je že namignil neki gospod, ki zavzema častno mesto v tem odboru, da se bo vršila prodaja moke le v štirih zadržkih, v takozvanih »kooperativah«, ki obstojajo v Trstu, na dosedanjih javnih mestih in v ljudskih šolah, s pomočjo vsemu občinstvu predobro znanih branjevk, ki prodajajo poleg moke tudi obče znano zmedo. In še več. Dokazano je namreč, da so branjevke že itak opeharjale ljudstvo pri vsaki kili moke na teži celo do deset dek.

V drugih mestih monarhije prodajajo obrtniki živila potom izkaznic. Obrtniki mora tudi živeti, kajti tudi on je davkoplačevalec in ima prav tako skrb za obstanek, kakor drugi stanoviti. Žalibog so tudi med obrtniki izkoriščevalci, toda zato ni da bi moral trpeti ves stan. Konstatirati pa moramo, da izkoriščevalci niso niti od daleč izkoriščali občinstva na tako grd način, kakor ga izkoriščajo danes gorimnove branjevke po javnih cestah.

V slučaju da aprovizacijska komisija odda prodajo direktno trgovcu, na način kakor se vrši prodaja s popolnim uspehom v drugih mestih, naj bi se strogo kaznovalo vsako izkoriščanje s strani trgovca in naj bi se takemu izkoriščevalcu odvzela koncesija. Na tak način bi si naše ljudstvo lahko vsak dan, brez izgube časa in pretepanja po ulicah, preskrbelo potrebni živež.

Slavnemu aprovizacijskemu odboru polagamo na srce, naj se ne ozira na želje kakšnega veletržca, kateremu gre za takozvane kooperative, ali, po domače rečeno, ki hoče napeljati vodo na svoj mlin in kateremu so prave potrebe občinstva deveta briga. Upamo da se slavnemu aprovizacijski odbor ne bo oziral na želje posameznih interesentov, temveč upošteval le splošni blagor!

Razne politične vesti.

Govor češkega namestnika grofa Coudenhove na zborovanju čeških okrajnih zastopstev odmeva še vedno po časopisu, tudi nečeskem. Naša sodba je bila, da je ta govor odprl perspektive v bodočnost, ki oživljajo najboljše nade. To naše mnenje podkrepljuje izjave v čeških listih raznih strank. Vsi pravijo, da je grof Coudenhove stopil izven stare šablone takih oficijelnih nagovorov, v katerih izrekajo visoki gospodje nekaj lepih besed, ali previdno, da bi tu ugajale, ali da ne bi morda na kak drugi strani neprijetno zadele, ali morda celo kako visoko mesto vezale. Grof Coudenhove je odkrito, brez omejevanj in kartel izrekel narodu češkemu tisto priznanje ki mu gre. »Narodni politika« piše: »Odprl je jasne poglede v bodočnost, ki bo — tako se nadejamo — velika in srečna. Ne preostaja nam drugega, nego želja, da bodočnost izpolni pričakovanja, ki jih gojimo danes do zastopnika Njegovga Velikanstva cesarja!«

Kakor vidimo, pripisuje češko časopisje govoru namestnika Coudenhove programatičen značaj. A to je isto, kar smo izjavili mi, reki nekako: Narodni radi sprejemajo in tudi izpolne pogoje, ki jih je postavil namestnik, da bo mogla država dati polno svobodo razvoja — sedaj je torej le na državi, da za dejanja da besedi mesa in krvi.

za dosego narodnega mira v državi in v kraljestvu Češkem.

O narodnem miru v vsej državi vam govore tu, o zagotavljanju svobodnega razvoja vsem narodom od strani države je govoril namestnik grof Coudenhove! Lepe perspektive, kakor da smo na pragu v obljubljeno deželo... Skoro prelepe, da človek le težko odbija od sebe misel na tiste zle vplive, ki so v naši državi že tolikokrat, ko se je imel slednjič storiti prvi korak do prave narodnostne politike — pokvarili vse!! Ali se smemo sedaj res nadejati, da ne doživimo več tega padca — iz rekonvalescence v recidivo?!

Italijansko poročilo iz Rusije o vojnem položaju. Poročila iz Galicije in Balkana so povzročila v Rimu globoko ozlovoljenost. »Secolo« prinaša tolažilni članek svojega posebnega poročevalca prof. Magrinia, ki je šlo necenzurirano preko Bukarešte v Italijo. Magrinia zagotavlja najprej, da je car izjavil italijanskemu poslaniku, da bo Rusija vzdržala in da pričakuje od Italije zasedenje Trsta. Nato pravi, da pred julijem vsled pomanjkanja municije ni mogoča nobena ruska ofenziva. Lvov so Rusi morali izprazniti, ker tekem 10 mesecev niso ničesar storili za preustroitev mesta v trdnjavo. General Radko Dimitrijevič je bil odstavljen, ker je padel v nemilost pri zapadnih državah. Skupno dardanelsko akcijo je smatrati kot popolnoma izjavljeno, ker je bila v Sevastopolu zbrana ruska izkrcavalna armada odposlana v Galicijo. Tudi Poljska je tako oslabilna po četah, da so ruski napadi nemogoči. Vojni minister Suhomlinov bo nadomeščen s Kurapatkinom. Mirova stranka je zelo močna, toda začasno še brez vpliva. O balkanskem vprašanju so poročila listov zelo številna, toda namenoma zmešana, ker prevladuje italijanski nazor, da je vsled večje nepopustljivosti balkanskih držav po ruskih porazih sporazum s četverozvezo silno otežkočen, vsled česar je tudi razpoloženje v Rimu precej slabše.

Domache vesti.

NAJVIŠJA ZAHVALA. G. dr. Slavik je prejel nastopno obvestilo. Njegovemu veleblagorodcu, gospodu dr. Eduardu Slaviku, odvetniku v Trstu. Po Najvišjemu nalogu se Vam sporoča Najvišja zahvala na izjavi lojalnosti, ki ste jo z gospodom odvetnikom dr. Wilfanom izrazili dne 21. maja t. l. na namestništvu v Trstu. Za c. kr. namestnika: Attems.

Istrski deželni glavar pri namestniku. V soboto se je oglašil pri namestniku baronu Friesu istrski deželni glavar dr. Ludovik Rizzi ter je tudi v imenu deželne odbora istrskega izrekel svoje čestitke k zopetni osvojitvi Lvova in k slavnim delom naših zmagovalnih armad in zagotovil, da je povodom zopetne osvojitve galicijske prestolice nastal med vsem istrskim prebivalstvom pravi vihar navdušenja in zadoščenja.

Prošnja. Naprošena po njeni ekscelenci gospe baronici Fries-Skene za nabiranje darov našim hrabrim braniteljem, se obrača podpisana s vladno prošnjo do našega občinstva, da bi i ono po svoji moči prispevalo s kakšnim darom. Ker so naši vrli junaki sedaj dovoljno preskrbljeni z vsem in pogrešajo le toli priljubljenega kadenja, podpisana iskreno prosi, da bi se darovalo v to svrhu cigarete, ali tobaka in stročnic, ali eventualno kak denarni znesek za nabavo tobaka. Ker je kadenje edina zabava, da, edina uteha, katere so deležni naši junaki v časih odmora, nadejam se, da se bodo naši dragi rojaki in rojakinje odzvali prošnji ter prispevali po svoji moči. Darovi naj se blagovale pošiljati v »Narodni dom« k gospe Biček-Razbornik.

Z iskreno prošnjo in zahvalo beležim se Antonija Slavik.

C. kr. pristojbinski urad objavlja: Naznanja se, da zapade 1. julija t. l. tretji četrtletni obrok pristojbinskega namestka. Pozivljajo se torej vse juridične osebe, podvržene gori omenjeni pristojbini, da vplačajo pravočasno ta zapadajoči obrok, oziroma že zapadle in zaostale obroke, ker bi se drugače postopalo po zakonu. Ob tej priliki se nujno pozivljajo na svojo plačilno dolžnost tudi vse one osebe, katere dolgujejo državni blagajni pristojbinske svote (pristojbine od pogodb, dedščin, vknjižb itd. Zneski se plačujejo v Trstu pri podpisnem uradu (Koldvorska ulica št. 8, III. nadst.) dopoldne, in na deželi pri dotičnih c. kr. davčnih uradih. Z izvrševanjem te dolžnosti se dokazuje nadalje tudi parijetični značaj. — C. kr. pristojbinski urad v Trstu, 24. junija 1915.

Vse v Trstu bivačice odbojnice C. M. ženske podružnice vjudno vabi k seji, ki bo v četrtek, dne 1. julija ob 5 1/2 popoldne na C. M. Soli na Aquedotto št. 20, III. nadst. Predsednica.

Šentjakobska podružnica CMD v Trstu javlja, da se bo vršil v nedeljo, 4. dne meseca julija 1915 ob 4 popoldne zaključek otroškega vrtca z razstavo del, izvršenih po

gojenih otroškega vrtca. Razstava se priredi v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu, kjer bodo otroci tudi pogosto. Vstop je prost. Vabimo vse starše gojencev, kakor tudi prijatelje šentjakobske podružnice CMD, naj pridejo na razstavo, pri kateri tudi naši malčki nastopijo z raznimi točkami.

Tržaško podporno in bralno društvo naznanja, da je njega nekdanji večletni predsednik in član dosedaj, Andrej Kalan premilil v ponedeljek, 28. t. m. Bil je vseskozi narodnjak, član »Sokola« in poštvovalen mož. Pogreb se bo vršil v torek, 29. t. m. ob 5 1/2 popoldne iz mrtvašnice mestne bolnišnice. Naj v miru počiva!

Iz ruskega ujetništva nam piše naš rojak iz Rojana Josip Drufovka, da je zdrav. Nahajal se je v Prsmyslu. Datirano je bilo 6. junija v Tomsku, Sibirija. Zadnje pismo je pisal 20. januarja, katero je prispelo po zrakoplovu.

Kdo ve kaj? Marija Senica iz Kobarida, sedaj bivačica v Trstu, Via della Guardia št. 12, I. n., bi rada izvedela, kje se nahajajo sedaj njeni starši, Andrej in Marija Sturm. — Katarina Grahli iz Kobarida, sedaj bivačica v ulici Nicolò Macchiavalli št. 16, 4. n., bi rada izvedela, kje se nahajajo nje mati Katarina Grahli, in nje teta Antonija Benko. Kdor kaj ve, naj blagohotno sporoči na gori označeni adresi.

Pokojniško zavarovanje zasebnih nastavljenecov. Priredil dr. Rudolf Mar. Založilo Slovensko trgovsko društvo Merkur v Ljubljani. Cena 60 vin. — Da se izboljšajo socialne razmere zasebnih nastavljenecov zlasti v slučaju onemoglosti, invalidnosti in starosti, se je z zakonom z dne 16. decembra 1906 uvedlo prisilno pokojniško zavarovanje zasebnih nastavljenecov. Ker je pa ta zakon sčasoma postal pomanjkljiv in nedostaten, je vlada po daljšem razpravljanju v socialnem odseku državnega zbora s cesarsko naredbo z dne 25. junija 1914 izdala nove natančne določbe, ki nam jih pregledno in natančno navaja v slovenskem jeziku ta brošura, oziarajo se tudi na poprej izdana, a še vedno veljavna določila o pokojniškem zavarovanju. Pregledno kazalo razkazuje posamezna poglavja in pododdelke predpisov, ki se vsled tega hitro poiščejo v priročni knjižici. Vsled važnosti predmeta je brošura potrebna vsem zasebnim nastavljenecem ter prav tako njih delodajalcem, zato jo tudi toplo priporočamo vsakteremu v nabavo. Marsikdo ne pozna ne dolžnosti, ne pravic, ki izvirajo zanj iz pokojniškega zavarovanja, zato je le njegova korist, da se pouči o teh predpisih iz te knjižice. Slovensko trgovsko društvo Merkur pa zasluži z izdajo te važne brošure tem večjo pohvalo, ker tudi v vojnem času ni ustavilo svojega smotrnega delovanja: izdajanja najpotrebnejših slovenskih strokovnih knjig.

Nesreča na železnici. Včeraj dopoldne okoli enajstih je neki mož na voziku z enim konjem pripeljal na zdravniško postajo 73letnega Ožbalta Končino, ki je bil ves krvav in pobit po obrazu ter je imel levo nogo zlomljeno na treh mestih. Končina, ki stanuje popolnoma sam v Škorklji nad Rojanom št. 190, trguje z vinom, a voziček in konj, s katerima ga je oni mož pripeljal na zdravniško postajo, sta njegova lastnina. Povedal je, da se je včeraj jutraj odpravil z doma s svojim vozikom, da bi šel po vino na Kras. Nekje blizu Proseka da je moral preko železniške proge, a da je ravno v istem hipu pridrhal vlak, ki je zadel ob zadnji del njegovega voza, vsled česar da je bil on vržen raz istega ter da se je pri tem tako poškodoval. Oni mož, ki ga je pripeljal na zdravniško postajo, pa ni vedel povedati družega, nego, da je naletel nekje na Greti na Končino, ko ni mogel več dalje. Priskočil mu je na pomoč in, videč, da je težko ranjen, mu je vzel vaje iz rok, polegel njega na voz in ga pripeljal v mesto. Zdravnik je Končini podelil najnujnejšo pomoč, a potem ga je dal z ambulančnim vozom prepeljati v mestno bolnišnico. Konja in voz Končinov so pa izročili v varstvo bližnji redarstveni stražnici.

Samomorilni poizkus. Včeraj jutraj ob štirih je hotela 22letna prostitutka Josipina Kodričeva, ki stanuje v neki hiši v ulici del Solitaria, zapustiti to solzno dolino. V to svrhu je popila nekoliko lizola in se zaprla v svojo sobo. Njene tovarišice so pa prišle še pravočasno na sled temu njenemu početju, ter so nemudoma pozvale na pomoč zdravnika z zdravniške postaje. Ta je pa Josipini izpral želodec ter jo tako spravil iz nevarnosti, a nato jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico.

Oparila se je. 12letna Ottilja Cevallor, ki stanuje z roditelji v ulici del Monte št. 9, je včeraj jutraj prevrnila pisker vrele vode, ki je je hudo oparila levo roko. Mati jo je morala spremiti na zdravniško postajo, kjer je zdravnik ubogi deklici podelil najnujnejšo pomoč.

Tepena je bila. Včeraj dopoldne se je 70letna v Rojana stanujoča kmetica Marija Kantova, zaradi neke malenkosti sprla z neko drugo žensko. Ta je pa pograbil nek kozarec in ga zalučala proti Kantovi. Kozarec je Kantovo zadel v glavo, kjer ji je

napravil precejšnjo rano, vsled česar je morala Kantova na zdravniško postajo, kjer ji je zdravnik rano desinficiral in potem obvezal.

Pazite na otroke! Marija Coenova, ki stanuje v ulici sv. Lazarja št. 4, je včeraj jutraj ob polenajstih prinesla na zdravniško postajo svojega 5letnega sinka Tulija, ki je imel precejšnjo rano na glavi. Mati je povedala, da je mali nemirnež, tekaje sem ter tja po hodniku, padel ter se tako pobil. Zdravnik mu je rano desinficiral ter obvezal glavo.

6letnega Alojzija Krizmi, ki stanuje z roditelji v zgornji Čarbolji št. 252, je pa zadela hujša nesreča: gugal se je na gugalnici, ki si jo je sam priredil na vrtu za hišo, a pri tem je padel z gugalnice ter se pobil na glavo. Mati ga je morala prinesiti na zdravniško postajo, kjer je zdravnik konstatiral, da ima otrok pretrese možgane. Podelil mu je nato najnujnejšo pomoč in vzel mater, naj ga pusti v postelji z mrzlimi obkladki na glavi.

Antonija Justova, ki stanuje v ulici del Toro št. 2, je snoči okoli polsedmih prinesla na zdravniško postajo svojega komaj 2letnega Silvija, ki je imel debelo bunko na čelu: skobacal se je bil na neki stol in potem padel z istega ter se tako pobil. Zdravnik mu je bunko povil z Burofiovimi obkladki.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 28. junija 1915.)

Meso (goveje) sprednji deli		K 3-60 kg
zadnji		K 5-29 kg
Polenovka		K 2-20, 2-40 kg
Fizol (strožji) vinarjev		32, 40, 48, 64 kg
Grah		48, 64 kg
Krompir		48, 64 kg
Paradižniki		56 do 64 kg
Radič		4 do 6 merica
Salata		18 do 20 komad
Jajca		5 do 6 komad
Butče		3 do 4 komad
Pesa		5 do 6 komad
Koleraba		14, 16 komad
Kumare		56 liter
Mleko		K 2-24 liter
Olje (najceneje)		K 2-24 liter

Darovi.

XIV. izkaz darov došlih ces. komisarju v korist beguncem iz Furlanije in Istre: rodbina Rosso-Tenze (ob žalostni obletnici) K 30, tverka Muggia in Cetin K 20, tverka Henrik Volk K 50, Alice in Arnold Ditz K 50, Hugon in Mary Stoelker K 20, Fran Schneider iz Trsta (sedaj v Švici) K 50, Tržaška oljarna K 400, Gospodarsko društvo v Skednju K 50, pogrebno podjetje Capellan K 50, Emerik Margoni K 50. — Skupaj K 770. — Prejšnji izkazi K 33.140-94. — Skupno K 33.910-94.

V prid skladu za brezposelne je prejel ces. komisar od uradnikov mestne zastavljavnice K 80-17 kot prispevek za mesec juni.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Mleko se prodaja pri Mlekarski Zvezi, Via Geppe št. 6.

Številne družinske peč: za pečenje kruha itd. po K 7-20, medena obešala za zavese K 3-50, prodaja CESCA, Trst, ul. Caserma št. 14.

Išče se deklko za otroke in za hišna dela. Via Scoreria 12, skladišče.

Išče se se takoj vajenca za trgovino jestvin. Via Belvedere 19, Znidarski.

Kupujem žaklje (vreče) vsake vrste. — Ulica Solitaria 21, Jakob Margon.

Ulica Boschetto št. 32, IV. nad., soba 23 daje naslove beguncev in poročila točno o njih položaju proti mali odškodnini. Urađuje od 8-11 zjutraj in od 4-5 pop.

se prodaja v ulici Torre bianca 21, Jakob Vatovec.

Poizvedovalna pisarna za begunce

Ulica Boschetto št. 32, IV. nad., soba 23 daje naslove beguncev in poročila točno o njih položaju proti mali odškodnini. Urađuje od 8-11 zjutraj in od 4-5 pop.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robce, moških nogavic itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerne. — Postrežba točna.

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

registruvana zadruga z omejenim poročtvom

TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni palači) vhod po glavnih stopnicah.

Posredniški račun 16.004.

Ima varnostno celico (safe deposit) za shranje vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejši načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.

Brutne vrede: od 9 do 12 depozit, iz od 3 do 5 popold. izplačilo in vsak delavnik su vrstnih vrede

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

se je preselil in ordinira sedaj v Trstu, ulica G. Rossini št. 12, vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenila in okrasni zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezene in drobniarje, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Francesco Buda, zlatar

Trst, ulica Scalinata št. 1.

Prodaja srebrnih in laviastih ur, od 4 kron dalje, uhani, pretani, verige iz amerizanskega double zlata izključno po prilicnostnih cenah. Prodaja, kupuje in menjajo zlato, srebro in dragoc.

Tvrda BUDA more prodajati po neverjetno nizkih cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijsne prostore, razveljavijo itd. itd., kar mora končno vse plačevati kupovalce

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu, ulica S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò)

Velika izbira veržice, zlatih, srebrnih, kakor tudi stenskih ur vsake vrste i. t. d.

Ustanovljena 1. 1889.

Prva tržaška tovarna

brusnih kamnov, smirka

in „corundum“

G. Pilotti-Trst

Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in plehanu, škarjavrent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in bakovrstnih košev, jerbavev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Priporočila svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste budi od porcelana, zemlje enajla, kositarja ali cinka, nadalje pasamantorje, blitke itd. Za gostilničarja pipe, kroglje, senalje in stekleno posodo za vino,

Umetno-fotografični atelje

Trst, ulica del Rivo št. 52 (prilicije) Trst

Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razgled, posebno notranjost lokalov, poroclanost plošče za vsakovrst. spomenika

POSEBNOST: POVEČANJE IN VSAKE FOTOGRAFIJE

Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ev. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robce, moških nogavic itd.

K. Cvenkel Trst Corso 28

Cene zmerne. — Postrežba točna.

Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

Pozor! Izvrstni teran toči „Hotel Balkan“ v Trstu še za navadne cene. — Poskusite in bodite zadovoljni.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSJOJILA DAJE za vknjižbo 5 1/2 % na meseca po 6 %

na zbiranje in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. BEKOMPETNE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 1/2 %

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Redni davski obveznosti, davci. — Vloga se lahko po ope. izp. — ODDAJA DOMAČE NAHRANILNIKE (HRANILNE PUŠICE).